

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

BANK FOR AGRICULTURE AND AGRICULTURAL COOPERATIVES

2346 ถนนพหลโยธิน แขวงสามยุคใต้ เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900 โทร. 0 2558 6666 โทรสาร 0 2558 6927
2346 Phaholyothin Rd., Senanikorn, Chatchanak, Bangkok 10900 www.baac.or.th

สค. (eMail)

ส่ง : กวค.

รับที่ : ธ11203/66

28 พ.ย. 2566 เวลา 9.38 น

เคียงคู่รู้ค่าประชาชน

ที่ ผสบ/21879

27 พฤศจิกายน 2566

รวม
กค. 138.4
วันที่ 28 พย 66
เวลา 13.00 น

เรื่อง เสนอความเห็นของส่วนงานที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการรัฐมนตรี

เรียน เลขาธิการคณะกรรมการรัฐมนตรี

อ้างถึง บันทึกที่ นร 0506/ว(ล) 22002 ลงวันที่ 17 ตุลาคม 2566

ตามที่สำนักงานคณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (สคทช.) ได้ศึกษาแนวทางการสร้างมูลค่าที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์ให้เกษตรกรและคนยากจนที่ได้รับการจัดสรรที่ดินจากรัฐสามารถนำเอกสารสิทธิในที่ดิน หรือหนังสือ/เอกสาร ให้ใช้ที่ดินที่ได้รับจากรัฐไปใช้เป็นหลักประกันการเข้าถึงแหล่งเงินทุน สำหรับการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย 3 แนวทาง ได้แก่

1. การปรับปรุงกฎหมายและระเบียบในการจัดที่ดิน
2. การกำหนดแนวทางการประเมินมูลค่าที่ดิน และทรัพย์สินที่รัฐจัดให้กับประชาชน
3. การจัดให้มีระบบหรือสถาบันที่ให้สินเชื่อระยะกลางและระยะยาวให้แก่ประชาชนที่ได้รับการจัดที่ดินของรัฐ และจัดให้มีระบบประกันความเสี่ยงในการอำนวยความสะดวก ซึ่ง สคทช. เห็นว่า ธ.ก.ส. มีความเหมาะสมที่จะเป็นสถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อระยะกลางและระยะยาวให้แก่ประชาชนที่ได้รับการจัดที่ดินของรัฐ ตามแนวทางที่ 3 นั้น

สคทช. ได้หารือร่วมกับ ธ.ก.ส. เรื่อง แนวทางการสร้างมูลค่าที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน ตามแนวทางที่ 3 การจัดให้มีระบบหรือสถาบันที่ให้สินเชื่อระยะกลางและระยะยาวให้แก่ประชาชนที่ได้รับการจัดที่ดินของรัฐและจัดให้มีระบบประกันความเสี่ยงในการอำนวยความสะดวก เมื่อวันที่ 5 กันยายน 2566 ณ ห้องประชุม ชั้น 21 อาคารทาวเวอร์ ธ.ก.ส. สำนักงานใหญ่ สรุปรายละเอียด ดังนี้

1. สคทช. เป็นผู้ดำเนินการจัดสรรที่ดินของรัฐให้กับประชาชน เช่น ที่ดินตาม พ.ร.บ. การปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม พ.ศ. 2518 ที่ดินตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 ที่ดินตาม พ.ร.บ.ที่ ราชพัสดุ พ.ศ. 2562 ที่ดินตาม พ.ร.บ.ป่าไม้ พ.ศ. 2484 ที่ดินตาม พ.ร.ก.จัดตั้งสถาบันบริหารจัดการธนาคารที่ดิน (องค์การมหาชน) พ.ศ. 2554 ที่ดินโดยผ่อนผันให้อยู่อาศัยตาม พ.ร.บ. อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 และตาม พ.ร.บ. สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่า พ.ศ. 2562

2. การได้รับสิทธิการจัดสรรที่ดิน

2.1 เป็นผู้ยากไร้ไม่มีที่ทำกิน และ/หรือที่อยู่อาศัย หรือมีรายได้ต่อปีไม่เกิน 30,000 บาท/คน และมีคุณสมบัติตามที่คณะกรรมการนโยบายที่ดินแห่งชาติ (คทช.) กำหนด

2.2 คณะอนุกรรมการนโยบายที่ดินจังหวัด (คทช. จังหวัด) เป็นผู้พิจารณาคุณสมบัติของผู้ได้รับสิทธิ

2.3 กรมที่ดินเป็นผู้สำรวจรูปแปลงที่ดิน และออกสมุดประจำตัวให้กับผู้ได้รับการคัดเลือกให้ทำกิน ในชุมชน รวมทั้งเป็นผู้ดูแลทะเบียนผู้ได้รับการคัดเลือกด้วย

2.4 ผู้ได้รับการคัดเลือกจะได้รับสิทธิในที่ดินรายละ 10 ไร่

3. สคทช. เห็นว่า ธ.ก.ส. มีความเหมาะสมที่จะเป็นสถาบันการเงินที่ให้สินเชื่อระยะกลางและระยะยาวให้แก่ประชาชนที่ได้รับการจัดที่ดินของรัฐ เพื่อพัฒนาที่ดินที่ได้รับจัดสรรจากรัฐให้เกิดประโยชน์สูงสุด เนื่องจากเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับจัดสรรที่ดินจากรัฐมีเงินทุนจำกัดและไม่สามารถเข้าถึงแหล่งเงินทุนได้จากข้อจำกัดด้านหลักประกันในที่ดินดังกล่าว โดยในระยะแรกจะดำเนินการในส่วนของที่ดินตาม พ.ร.บ. ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507

4. สคทช. เสนอให้ ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อให้แก่เกษตรกรและผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับจัดสรรที่ดินจากรัฐในรูปแบบการจัดทำบันทึกความเข้าใจ (MOU) เช่นเดียวกับกรณีของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.)

5. ธ.ก.ส. รับทราบแนวทางการสร้างมูลค่าที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชน ของ สคทช. และยินดีสนับสนุนสินเชื่อแก่เกษตรกรและผู้มีรายได้น้อยที่ได้รับจัดสรรที่ดินจากรัฐ ซึ่ง ธ.ก.ส. มีการจ่ายสินเชื่อทั้งที่เป็นเกษตรกรรายคน กลุ่มบุคคล และสถาบันเกษตรกร

ธ.ก.ส. มีความเห็นดังนี้

1. ประเด็นด้านหลักประกันเนื่องจากโครงการของ สคทช. เป็นการนำที่ดินของรัฐมาจัดสรรให้กับเกษตรกรและผู้มีรายได้น้อย และประสงค์จะนำที่ดินนั้นมาเป็นหลักประกันเงินกู้ ซึ่งทรัพย์สินหลักประกันดังกล่าวไม่ใช่กรรมสิทธิ์ของผู้กู้ และไม่สามารถจำหน่าย จ่าย โอนได้ตามปกติ ทำให้ธนาคารไม่สามารถบังคับทรัพย์สินหลักประกันได้เมื่อผู้กู้เป็นหนี้ค้างชำระดังนั้น หากจะใช้ที่ดินของรัฐ เป็นหลักประกันควรดำเนินการดังนี้

1.1 ดำเนินการในรูปแบบโครงการนโยบายรัฐโดยใช้เงินทุนของรัฐบาล เช่นเดียวกับการให้กู้เงินแก่เกษตรกรและผู้ยากจนจากกองทุนหมุนเวียนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน พ.ศ.2546 (ส.ป.กษ.) ซึ่งจ่ายสินเชื่อจากเงินกองทุนของรัฐบาล

1.2 กรณีจัดทำบันทึกข้อตกลงในการดำเนินงานระหว่าง สคทช. และ ธ.ก.ส. เช่นเดียวกับกรณีของสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม (ส.ป.ก.) ต้องมีกระบวนการดังนี้ /

1.2.1 ต้องมีกองทุนของ สคทช. ที่สามารถนำเงินกองทุนมาชำระหนี้ให้ ธ.ก.ส. ในกรณีที่เกษตรกรและผู้มีรายได้น้อยผิดนัดชำระหนี้เงินเป็นเหตุให้ ธ.ก.ส. เรียกคืนเงินกู้ /

1.2.2 ต้องมีกระบวนการบริหารจัดการเปลี่ยนตัวผู้ครอบครองที่ดินที่ได้รับการจัดสรรแทนผู้ครอบครองรายเดิม พร้อมทั้งรับภาระหนี้ที่ผูกพันกับ ธ.ก.ส. ในคราวเดียวกัน ซึ่งต้องดำเนินการโดยเร็ว

2. เมื่อ สคทช. ได้เสนอแนวทางการสร้างมูลค่าที่ดินที่รัฐจัดให้กับประชาชนต่อ ครม. หาก ครม. พิจารณาอนุมัติให้ สคทช. ท้าหรือกับ ธ.ก.ส. ในรายละเอียดและรูปแบบการจ่ายสินเชื่อในลักษณะโครงการเพื่อพิจารณาต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงษ์พันธ์ จงรักษ์)

รองผู้จัดการ ทำการแทน

ผู้จัดการ

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร